

RADOVI S 11. NATJEČAJA ZA KAJKAVSKE KNJIŽEVNE
RADOVE UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA RH*

Kristijan Županić, 1.a

Medicinska škola Varaždin

Mentorica: Nataša Sajko, prof.

(Idiom: Veliki Lovrečan)

Kajkavsku blagu

Kajkavsku blagu, kaj tua za lude znači?

A je tua kaku zlatu ili srebru?

Ja znam, da je tua naše srce vedru

Kaj zna reći kokuši, svije, kači.

* Kao što smo i najavili, objavljujemo najbolje radove s prošlogodišnjeg - zajedničkog i vrlo uspješnog, ujedno i zbog najvećeg odaziva dosad - 11. natječaja za kajkavske i 4. natječaja za čakavske književne radove učenika srednjih škola Republike Hrvatske, 2013. U natječaju je s 120-ak *poetskih i proznih tekstova – pisanih na 35 raznovrsnih kajkavskih /čakavskih zavičajnih idioma / mjesnih govora - sudjelovalo 62 učenika i 26-ero njihovih mentora iz 17 srednjih škola RH*. Za objavu u časopisu *Kaj*, ocjenjivački je sud (prof. dr. sc. Joža Skok, dr. sc. Ivo Kalinski i dr. sc. Božica Pažur) *izabrao 16 kajkavskih ostvarenja 16-ero autora iz 12 škola, te 15 čakavskih tekstova 10-ero autora iz 4 srednje škole – ukupno: 31 rad 26-ero učenika*. Ti su literarni tekstovi ponovno pridonijeli poticanju mladenačke kreativnosti srednjoškolaca na materinskom jeziku. Podsjetimo, Natječaj – jedinstven u nas zbog kreativne upućenosti na srednjoškolsku mladež cjelokupnoga kajkavskoga govornoga područja, i šire – tradicionalno raspisuju časopis *Kaj* (koji već 47. godište redovito izlazi u Zagrebu) i njegov nakladnik *Kajkavsko spravišće*, društvo za širenje i unapređivanje znanosti i umjetnosti, unutar programa *Jezičnica kajkaviana*. Natječajno proširenje na čakavsko govorno područje - uz zamjetnu estetsku razinu svih učeničkih radova - slijed je dugoročnog Kajeveva programskog povezivanja hrvatskoga kulturnog prostora. Nadamo se dobrom odazivu na *raspisani novi, 12. natječaj za kajkavske i 5. natječaj za čakavske književne radove učenika srednjih škola - do kraja listopada 2014.* (u 2. roku ove godine). *Uredništvo*

A kaj pa vi niaznate kaj je tua?
Već dugu liat te reči postojidu
Samu kaj se nič već ne koristidu, nek stujidu!
Kaj još uvijek niaznate kaj je tua?

Uhh, ja bum vam rekiu ze
Blagu keru mamu, treba čuvati!
Lehku reči, ali se taj jezik muara urati!

A sad znate kaj vam očem reči?
Guaske, race se te liape reči,
Ukrasili budu naš kaj, naše liapu kajkavsku blagu!

Marijana Strupar, I. a
Medicinska škola Varaždin
Mentorica: Nataša Sajko, prof. mentor
(*Idiom: Kalničko Podgorje*)

Moj pedguorski

Juokala sam se pedguorski,
pregevorila sam pedguorski,
pedguorskim gevorim,
šapčem pedguorski,
tihe sam pedguorski,
senjam pedguorski,
vuoljim pe pedguorskem,
pedguorski vuoljim,
se mi je pe pedguorskem,
pedguorske mi je se.

Marta Bašnec, II. b

Medicinska škola Varaždin

Mentorica: Nataša Sajko, prof. mentor

(*Idiom: Donji Kraljevec, Međimurje*)

Da sam bor ftiček

Da sam ftiček,
mali, debeli,
žoti, črleni...

Znoli bi me si,
mali i veliki ftiči,
ljudi i pesi.

Išla bi na se grane
i vu se šume
i letela bi prek reke i senokoše.

A najljepše bi mi bilo
dok bi na tvoj prozor zletela,
i dok bi te tvoje zelene oči
gledala tiho.

Lea Hlad, III. A

Srednja škola Oroslavje

Mentorica: Karmela Šafarik-Todorović, prof.

(*Govor oroslavskoga kraja*)

Ljubav čez vrieme

Sunčeke sveti čez oblok, a radio v čošku terenka zagorske popevke. Babica i ja sedime na dva štokrlina, nagingjeme se nad škač, triebime grašek i spominame.

Najemput dojde dedek v kuhinju i babica ga grde pogleje. "Kam si mi odnesel sekiru za mese? Sam ti rekla da z nju nemreš kolce oštiriti!" hude veli babica. "Kam bi ju ja odnesel? Kaj sam ja kriv kaj furt nekaj zgubiš?" mumla dedek dok si natače čaj v lonček. "Ja ne zgubim, nek mi ti zemeš i ostaviš negde, meste da vrneš gde si zel! Naj si v taj spigani lonček natakati, kak buš z toga pil? Si dal pajcekima napoja i postavil mišolovku v pušnicu? Pak si ščera pozabil kokoši zaprieti, dobre da nije lisjak došel."

Babica bi tak do zutra pripoviedala daju dedek nije prekinul: “Kaj pak kokodačeš, same prigovarati znaš i seriju gledeti. Se te zanima kaj susedi delaju pa ti žganci zgoriju i primeju se za diene!” “Daj čkomi, zludel buš me!”

Dedek prejde van, a ja poglejem babicu i tihe ju pitam kak su se ona i dedek zaljubili. Babičine oči mam se zmekšaju i vrneju se v prošlost. “Deklica, to ti je se bile drugačeše nek zdej. Dečki su gledeli debele, črljene puce jer su te bile najliepše, a ne manekenke kaj su same kost i koža kak denes. Si gladna morti, sinek? No dobre, ja sam bila kak i ti, vse si moje gene pobrala, visoka i mršava. Tvoj dedek je bil jake liepi dečko i vsem pucam se dopadal, al’ viš, on je mene zagledal i mam me je štel. To mi nigdar ni bile jasne. Mi sme furt znali iti na ples, a on je tak dobre tancal da su vsi bili jalni. Zdej nemre više tak jer ga kolene boli. Moraš si najti muža kaj zna i voli tancati, inače niš s toga. Ja sem se tak zaljubila da sem z njegovu sliku pod vanjkušem spala, onda znaš kulike je bile vur”, veli babica i počne se smejati z vseg glasa. “Vodil me v kino, na biciklinu me peljal, al’ja poklem niesem više štela da mi se ne bu frizura pokvarila. Furt mi je zlate kupoval, prstenje, narukvice, lančeke, kaj god hočeš. Tak mi je bil smiešen gda mi je kupil rinčice, a ja niesem imela predrena vuha, pa je same gledel i čudil se kak kokoš gliste.”

Tak se počela smejati da je z nogu prevrnula škaf i grašek se po podu restepel. Mam je i mene bile smiešne. “A gda je k mene prihajal, nije se dal dimov! Ni puška ga nej bila sterala van, znal je ostati duge v noč. Gda me je prosil, pune je liepih reči rekel, al’ se prve sev zmotal i bil je črljeni kak paradajz!” pripovieda babica čez smieh dok pobireme grašek i mečeme ga nazaj vu vanglec.

Otpreju se vrata i dojde dedek, a gda nas vidi na podu, počne se smejati: “Kakve pak huncutarije delate? Nahrnil sem pajceke, hitil krme kozam i napojil ih, hlovil sem miša v pušnice i zdej gledim ravne v tvoju sekiru za mese tera visi tu na haklju iza tebe. Hočeš još i da obed skuham? Im je to ženski posel.”

Babica je mam na noge skočila i dedeku kušlec dala, a on ju je ravne v oči pogledal i nasmiešil se. Najen cajt mi se pričiniile kak da su pak mladi, al’ onda sem shvatila da je prava ljubav jahka i nakon tulike let i da ih ona dagod pomladi. Čak i ak se svadiju, još su navek onak zaljubljeni kak onda gda su tancali na plesnjakima.

Donateo Sitarić-Knezić, 1. A

Srednja škola Oroslavje

Mentorica: Karmela Šafarik-Todorović, prof.

(Govor oroslavskoga kraja)

Lucke

Imam dva pese,
Po dvorišću bežiju, lajeju
Puoštara kre plotu naganjaju.

H susedovom dvorišću,
Pes sedi i same muči.
Lucke je buolje.

Imam beciklin čist nuovi,
H garaže naslonjen lete dan
Da bi ga speljal teri put van.

Sused na romobilu duče
Noge mu se same muče.
Lucke je buolje.

Na televizije voditelji sake fele,
Govoriju kak teri oče, kak im se štele,
Če gli ih se nije razmele.

Niti su pravopisa poslušati,
Niti su književnuga jezika vpotriebljali.
Lucke je buolje...

Božić bu taki...
Poviedala mi mati,
Slamu su pod stol metali
Nanje se valjali i Isuseka čakali.
Nuoč veštice je sad hit,
Zdubljene buče metali buju pred zid.
Lucke je buolje.

Prežganu juhu za večeru su jeli,
Naganjali se z plehnjatu žlicu po zdeli. Si su zdravieši bili
Bakterije i viruse niesu dobili.

Fast-fud je sad h mode,
Ne muoraju prati zdele h vode.
Lucke is ok...

Muoj dedek je bil glumec amater,
Na drvena deska glumiti je štel,
Si su se smejali zmišljenim šalami.

Denes su pravi glumci na stejđ došli,
Ne zapamtiš ni ime, već su prešli.
Lucke je buolje...

Negdar su h večer sakakve priče zmišljali,
Decu su z coprnicami plašili,
Krampus je po selu z lanci hodil,
Saki dečec je Očenaša zmolil.

Sad pred fejšem sedime,
I filinge si z smeškičima delime.
Lucke je buolje...

Nadam se da bu došel i tie dan,
Gda zišli bume si van!
Rekli burne si h glas,
Naj se čuje i naš glas:
“I mi imame svoje,
Od sega luckoga buolje!”

Adriana Čorba, 1. c

Strukovna škola Đurđevac

Mentorica: Irena Ranilović, prof.

(Govor: Podravina, Đurđevac; govor Murskog Središća)

O Međimurju i Međimurcima

Puno sem se put z svojem pajdašom znala meniti o njegovem rodnom kraju. On je z Međimurja, a ja o tem kraju Hrvatske nesem nikaj znala. Njegov način na koj mi je opisival Međimurje, međimurskem govorom, ponukal me je da i ja nekaj zapišem o njemu. Jednoga deždvnoga dena njegva je priča išla odprilike ovak:

“Međimurje. Mali zeleni falačec na severu Hrvatske, čija se lepota nebre opijsati. Šteri se god podene tam, vun više nejde. Tam je takši nekši mir, kakšega je ve žmehko najti. Globoka Mura teče na severu Međimurja. Sako prolet, na drvejvu su friški bombreki, brenče kosilice, čmele letiju oko fijolic i ostaloga cvejtja, a flake se vetre. V zimi, s hiži visijo cincerlice, debeli minusi na termometru smrzavaju zemlu, Mura se ledi, nigde ni niti čoveka niti životinj. Pijaci su prazni, si sede okraj peći, greju se, spominaju. V jesen je deždovno. Dežd zna cureti po tri dneva i nikak da prestane. Žoto listje z drvejva je scurelo na zemlu, ftičice lete na topleše, bero se jaboke, ruške i slive, silera se, lušči se kukuruz. V Međimurju je leto najlepša doba. Ofarbale su ga najlepše boje. Pak je zeleno! Konačno se more dočarati njegova prava lepota, šarano cvejtje, vesele ftičice. Na sakojem čošku deca naganjaju labodu, fučkaju, đeđerne puce beru cvetje v pušleke z robcom oko glave i si su veseli - od ve do ve. Prošlo je leto zemla bila blagorodna kak nigdar do ve. Gdegdje se najde kakša mamica kak falda suknje. Ljudi vele da je Međimurje mali falačec kojega je dragi Bogek za se zbral. Al videl je Bog da Međimurec je dober, da zlata ni srebra si on ne želi, pak je Međimurje Međimurcaj dal. Međimurci su furt takši. Dobri, pošteni, vredni i pametni. Ve sem, pajdaš moj, videl decu kak čuvaju cujzeke i birke na zeleni bregi, a podvečer, lačni beže dimo. Žene idu pred svoje čoveke koji z cuga idu van i rom se lepo slažu. Gleč, mali mujcek nuz veselo pučpurikanje sosedove pure nebre spati. Bili ljudi na selu ili v gradu, poštuju svega plebanuša. Nišči ne dira lučko i nišči se ne hapluje v ono kaj ne razme. Ve se to više nigde nebre najti. Osim v Međimurju, malem, lepem, zelenem Međimurju!»

I dok je bil gotov z svojom pričom, svatila sem daje i moja rodna Podravina lepa isto kak i njegvo malo Međimurje. Svatila sem da se ne treba sramiti svega rodnoga kraja, nego ga faliti. A dok ja bum o svoji Podravini pripovedala nekomu, nadam se da bude z guštom slušal i zavolel mega kraja isto kak sem ja zavolela Međimurje.

Marko Osrečki, 2.c (prirodoslovna gimnazija)

Prirodoslovna škola Vladimira Preloga , Zagreb

Mentorica: Sanja Vlahović-Trninić, prof. hrvatskoga jezika i književnosti

KAJKAVSKI HAIKU

Oreh

Znoči na jutro
spustil se mraz.
Oreha je smiril.

Oblak

Dva bela kipa.
Lete...
Jeden...Nijeden...

Jezero

Sivi tepih.
Zapuhal veter,
zamutil sliku.

Ana Sakač, 1. razred

Druga gimnazija Varaždin

Mentorica: Ivana Nogić, prof.

(Govor Ijubeškoga kraja)

Kak mraf

Nagda mi se čez lice kaple sreče skližeju,
toplina je v meni, smejem se,
nekaj me tira napret.
Znam da me na kraju svetlo čeka,
znam da se vriedi boriti,

al' znam i da bu ova sreća prešla,
za pravu se treba truditi.

Negda je pak teško,
negda nebrem i ne znam kak dale,
niemam snage.
Dok mi je lice v mokrim kaplama,
ja se ne dam,
idem dale,
kak mraf,
pomalo, al' spretno.

I niema te noge,
i niema te moči
koja bi me zgazila, zastavila.
Ja sam tu, borim se,
dajem se od sebe jer znam:
trud se naviek splati.

Josipa Čulinović, 3. g
Srednja škola Viktorovac Sisak
Mentorica: Danijela Margušić, prof.
(*Kajkavsko narječje sisačke Posavine*)

Kej su jeli naši stari v Posavine

Pripovedala je mene moja baba o starinskemi jeli tera su se negda jela pri nami v Posavine. Veli ona mene da su najprve za stol išli muži, onda deca i tek na kraju žene.

Ruček ili fruštuk

Jutre, prve neg se išle na pole, bile je prve jutarne jele zvane *ruček* ili *fruštuk*. Za ruček ili fruštuk su se najviše jeli žganci od bele ili žute kukuruzne mele ili žganci od šenične ili jačmene kaše. Z žgancima se jel friški sir z vrnem, mleke ili bela kava tera se jela i z droblenem kruvem. Žganci z čvarki ili mesem držali su se obilnešem jelem i siromašneše familije su si mogle retke kad to privuščiti. Vuz te su se još jele i domače krpice, zalejane zapečenem vrnem zvanem drop.

Južina ili obed

Popodnevne jele se zvale *južina* ili *obed*. Za te jele se kuval na juve poriluk, repa, slatke ili kisele zelje i bažul z mašničem. Česte se znal jesti i smes, bažul na juve s kiselem zeljem, a jel se i jačmen v terem se kuval komad sušenoga mesa. Bil je to dimleni buncek ili suva rebra.

Večera

Trejte se jele zvale *večera* za teru su se najviše jeli ostatki obeda. Znal se delati i kramper z role teri se neogulen pekel v peći, a jel se je same posolen. Iste tak se česte jel i temfani kramper ili kramper na sapu teri je dišal na se strane i tak je zval družinu na večeru.

Čez jela tera su jeli naši stari v Posavine za ruček ili fruštuk, južinu ili obed i večeru baba se vrnula v svoje detinstve i mladosti, a mene je dala misliti o zdrave rane tera se pomale vrača v modu.

Jakov Skok, 2.d razred

Gimnazija Josipa Slavenskog Čakovec

Mentorica: Nada Čatlaić, prof.

(Govor Međimurja)

Međimorski deždi

Kak se sonce
stiha v kmico skrilo,
a veter oblake dovlekel,
mom so se deždi
po bregima razlejali.

V sako so se šumo zavlekli,
sako so katružo
v globokomu grmlju zmočili.
Po strniščo so se rastepli,
na pote međimorske vudrili.
V gorice so se odjemput zabežali,
pak so vredne berače presreli.

I sam so cureli i cureli,
kak šumski potoki so šumeli

dok so se po žlebima cedili.
A onda se čez oblake
pak sonce naluknulo
i mom dežde zmirilo.
Nazaj so ftiči zapopevali,
a međimorske hiže
po deždima so dišale.

Lucija Vugrinec, 2.r.

Gimnazija Josipa Slavenskog Čakovec

Mentorica: dr. sc. Zdravka Skok

Malčika

Mela je oči kak jesenski list.
Žalosne i zmočene
Doge losi saki den je plela i nosila kite.
Bila je dovica več s četrdeset let.
Ostola je soma. Deca so dišla v beli svet.
Samo so katrože dišale po dvorišču.

Ne vidim jo več kak sedi na štokrlino.
Ne čujem kak popevle „fijolico“.
Čutim samo jejno krunico
dok v majušu dišijo katruže.

Martin Draganić, 4.u

Srednja škola Zlatar

Mentorica: Ivančica Tomorad, prof.

(Začretjanski govor)

V školi

Kad sam ve porinul sim h školu, misljlil sem da tuj nišči ne pripoveda po domači, a kad sem malje posluhnul, fljetne sem se začudilj. Videl sem da tuj si govoriiju kak očēju. Vsi tak mešaju zagorski s književnim i te mi je bile drage za videti i čujti.

Denes kad se ve toga seaga zmislijim, dojde mi da se same smejem. Nas trist h razredu i vsaki poveda drugač kad ga poslušáš. Negda sme se zbilja znalji nasmejati kad sme čulji vnoku rieč teru ne zname, a denes nam je te se normalne. Ovie s Konjščine i Zlatara znalji su same *vekati*, stalne su govorilji *ve*, pa sme se malje tomu smejalji. Tuj i tam se je znalj čujti začertjanski z moje strane pa mene nisu razmelji kad sem ih pital kaj imame *zdaj glji*, pa su mi se smejalji kad sem govoril *stoljec*. Sve nam je te bile smiješne, ali največ oni z Lobora kak bi oni rekli Loubora. Oni su povedalji kak nigdar nisem nikoga tak čul. Govourili su *dej out-pri oukne, sounce mi touče h glauvu, dej mi voude*. . . Nisme se nigdar nikome rugalji zate ke male drugač poveda, već sme se male nasmejajli, tuj i tam ga malje zafrkavalji i tak, ali te nam je se postalje normalne, jednine se onie z Poznanovca znal ščinjati, kaj je z menu sedel. Po cajtu sme se i na njega naviknulji. Još bi same faljele kad bi se prestal hunas dejčece jusiti, bilje bi se h redu.

Na kraju vsega toga, a i mojega školovanja, jer sem maturant i završavam s tem kaj mnogi zoveju muku, alji mene ja bilje Ijepe i išel bi pak se sponovič da morem, bilje mi je Ijepe i drage se vsemi se temi ljudmi družiti. Vsi oni buju mi ostalji h Ijepom sećanju i nigdar ih nem pozabil, pogotove ne one z Loubora, Stobice, Zaboka, Bistrice, Konjšine i onoga z Poznanovca ke se je jusil i sad nas hoće ščepati.

Edita Babok, 3. a

Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Zabok

Mentorica: Katarina Halambek, prof.

(*Lokalni govor naselja Domovec - Hrašćina*)

Vura

Stara vura
na ormaru stoji
i još navek dane broji.

Čez stekle njejni me broji glediju,
a kazalke potihe ružiju.
Več je sto let stara
i još ni zaspala.
Prešle je pune let kak se sama budi
jer babice i dedeka više ni.

Lana Jadan

Mentorica: dr. sc. Emilija Kovač
Graditeljska škola Čakovec
(Govor Hlebina)

Priča stare napušćene hiže

Stara sem hiža, zezidana od cigla i blata Prek mojega poceka već fanj dogo nišće neje prešel. Kre krušne peči još navek stoji stari kredenec i crvliva postela. S druge strane, pod naherenim oblokom, stoji kištra s koje štrče sprhnjena drva, a vu voglu, na hrđavom čavlu, visi šparajzlin. Vu kredencu se još navek skriva gde koja šeflja s koje je cinja otpala i plehnati tenjeri s belim cvetjem. V skruhani zemleni zdeli već dogo neje bila juha.

V prvi hiži, s plafona koji se celi obesil, visi petrolejka pri koji je pono đakov pisalo zadače. Nad postelom je stesano raspelo s Kristušekom kojemu je jena noga otpala. Morti je prepala med blazine i dunje sprejeđene od mišov. Kre posteje je rasklimana zipka vu koji se je pono dece odzibalo. Negda so se tu i veseli svati održavali pak so od njihovoga tanca po zemli tragi ostali. Otud je i pono duš na nebo odišlo.

Vu špajzi, na stalaži, sede kriglini, a med njimi mali mlinčenjaka i pokoja čopa od mleka. Pod stalažom so plehnate kante.

Na vešalici, vu ganjku, vise smrdlivi štalni kaputi i predrta hambrela. Nad strganemi obloki so feringe pone prašine, a čez nje još nekaj malo sončece se nagleda.

Nahiž je negda bil pon kobasic, špeka i šunke, a ve so ostali prazni drogi na kojem visi pavočinje.

Žalosna sem, sama vu šikari i draču stojim dok mi polefko čerepi s kroha cure, a strgana drevena lesa čkomi.

Katarina Huzjak, 2.a

Ekonomska škola Sisak
Mentorica: Lucija Dijanežević, prof.
(Turopoljsko-posavski govor)

Kad god došel buš

kam god otišel buš
se zmislil onog drveća

na kojem si se igrao ko dete
proživio najljepše sjete

po leti nam je bila koliba naša
vu krošnji, a po zimi smo
trčeli prije kmice ostavljali

krug za ozeble ptice
kad god došao buš
vsakega leta i zime
počinio si na onoj klupi
gde uklesano je moje i tvoje ime

Eva Šimec, 1. r. (*Ekonomija, trgovina i poslovna administracija*)

Mentorica: Dunja Janko, prof.

Srednja škola "Vladimir Gortan", Buje

(Govor iz okolice Marije Bistrice)

Bijedan život

Trošna hiža
kaj na bregu stoji,
u selu starom.

U podrtim haljama
stara mati
gleda sine svoje
kak rada hasniju
na zemlji plodnoj.

Zdenec, zrušen
kaj je blago pojilo,
nigdar već nebu
blago vidlo.

IZBOR S 4. NATJEČAJA ZA ČAKAVSKE KNJIŽEVNE
RADOVE UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA RH

Ariana Paripović, l.a

Srednja škola "Vladimir Gortan", Buje

Voditeljica: Marina Maresti Krajina, prof.

Ča?

Ča da pišen?

Ča?

Ne znan!

Vero anka ko jako pensan.

Moja Istra,

moji judi.

Sve je jenko veliko ča.

Ča pensate?

Naše hiže, naše more, naši škoji.

Ja oni moji, ma nanke ne tvoji.

Samo da ne dojdu tuji.

More priti ki god će,

samo da poštuje nan sve:

naše hiže, naše more, naše škoje

i naše užance.

Koje užance?

Ma naš balun, naše sople

i... naše škrile.

A vero ja.

Kako su naši stari govorili.

Ki će nan ča i ča će nan ki

ako se vero držimo skupa mi?
Ja svi mi!
Za:
naše hiže,
naše mize,
naše škoje i...
...naše najlipše more koje poje.
Poje pismu o našoj hiži i našoj mizi.

Ivana Grbac, 1. r.

Srednja škola "Vladimir Gortan", Buje
(Ekonomija, trgovina i poslovna administracija)
Mentorica: Dunja Janko, prof.
(*Buzetski govor*)

Život

Nigder nison pensala
da ćon za malo ljubavi Buga molit,
vajk son zdrava pi ud sreće plesala,
nison pensala da će mi kaj falit,

vajk son s prijateljicama vanka ćakulala
nigder nison o grdom razmišljala,
al ne more život bez malo grđega
kako zvezde ne sjaje bez škurega.

Debora Vesnaver, 1. a

Srednja škola "Vladimir Gortan", Buje
Voditeljica: Marina Maresti Krajina, prof.

Kažun

Gledam... jedan mići kažun,
bandonan, brižan, više ni pun
Teško je njemu stati tako
sva ta lita u kampanji sam.

Ki zna kako se on divertiva
Kada je seljak poli njega pasiva,
za potribu pronat je sta
kad bi zagrmilo i nevrime se prontivalo.
Nikad je u njemu veselo bilo
daž je pada dok se va njemu počivalo,
škercalo, štorije povidalo
i lipe pisme zakantalo.
Beren cviće i pensan
Kako da ga regulan.
Na okno bin mu kiticu cvića vrgla
da ne izgleda brižan bandonan.

Klara Elezović, l. d

Druga gimnazija, Split

Mentorica: Vojna Santić, prof.

Dan kada san vidila njega

Tega san dana ka izgubjeno dite hodila vamo-tamo, gori-doli po rivi.

Sve dok nisan vidila njega.

Sta je na provi svojega kaića.

Bi je cili obasjan Suncen. Još onaki o soli s morske pučine. Bi je lipši nega slika najbojega slikara. Sunce ga je ciloga obasjavalo, a ja san se samo divila. Ča san mu dolazila bližje, on je bija sve lipji. Buljila san u nj ka u Boga. Svi u mistu su mu prilazili i govorili kako je lip i šestan. Ja san znala da on ne more biti ničiji osin moj, ma on ni bi moj.

Već je pala kasna ura kad san pogledala na reloj. San me već bi poče pritiskat, ma mi se još ni dalo poč doma, e al morala san. Cilu san noć samo na nj mislila, samo san njega sanjala.

Digla san se ujutro ranon zoron ka galeb i ribari. Trkala san do rive di san ga vidila i zaljubila se. Ma ga više ni bilo. Suze su mi potekle, a u mojoj je glavi bija samo on. Najlipji kaić kojeg san ikad vidila.

A bi je lipi posut sunčevin zlaton i morskon soli, i još i danas stoji na provi, maše mi mada ga nema.

Klara Elezović, l.d

Druga gimnazija, Split

Stara maslina

Svako drivo svoj vik ima,
al maslina sve nas nadživi.
Sva hrapava, grop do gropa,
usri kamena uvučena.

Ne tuži se niti pati,
ni na jugu, ni na buri.
Samo zimi, samo liti
u i tamo galeb sleti.

Reci mi maslino stara
koliko godišć jemaš?
Jesi li pasala pestotu?
Koliko si se liti
u suvoj zemju sušila i pekla?
Koliko te je vitri napuvalo?
O svemu mi provaj reć.

Meri Carević, 3. r.

Srednja škola fra Andrije Kačića Miošića - Makarska

Mentorica: Ankica Ravlić, prof.

Mome škoju (Braču)

Lipi moj,
niš ti samo vela stina
ča je oplakije more.
Ti si otac i mater
svega braškega.
U tebi sela bila, uspjentana, kamena;
trudon iznikla.
I gomila do gomile - gomila...
Po tebi, iz ono šake crjenice,
prosuli se rogači i masline,
smokve i loza;
jubavju usađene.
Nad tebon nebo probučije košuje
ka divojka od plave do plavije.
Nidir takega neba!
Okolo tebe more se igra i smije:
čas spokojno, sbonacano,
čas juto, u neveri.
I galeb do galeba - galebi...

Lipi moj,
niš ti samo vela stina
ča je oplakije more.
Ti si život
onih ča su već partili
nas ča smo sada vod
i onih ča ćedu tek doć.

Meri Carević, 3. raz.

Srednja škola fra Andrije Kačića Miošića - Makarska

Ča je za ča

Teća je za zažutit kapulu
i skuhat paštu na pomidore.
Šugaman je za otrit škinu
izlambikanu od trudih.
Škavacera je za pokupit šporkicu
iz kužine i tinela.
Ponistra je za obisit na nju koltrinu
pa otvorit škure barenko na oficijet.
A za ča su riči moga škoja?
Za toplicu u njidrima
i za falu našin starima.

Tomislav Mravičić, 4.a

Srednja škola fra Andrije Kačića Miošića - Makarska

Mentorica: Ankica Ravlić, prof. hrv. jezika

Poradi tebe san šimija

Jubavi, Jubavi,
Od tebe mi se afanaje,
Gubin svist,
Oči su mi
Ka' dažd.
Deboto sić

Napunit
Mogu.
Poradi tebe san
Šimija,
Dižkul,
Feratu bi akošta uz rivu.

O
Da mi je
Lumbrela
I da mi
Život
Opet bude
Šestan.

Život,
Sad je
Ka juta
Kvasina.
Sad samo žugan.

afanati - izgubiti svijest, *akoštati* - pristati uz obalu, *deboto* - zamalo, *dižkul* - mangup,
ferata - vlak, *lumbrela* - kišobran, *šimija* - majmun, *žugati* – kukati

Toni Selaković, I. f

Gimnazija Pula

Voditeljica: Zlata Knez, prof.

(*Čakavica bužeštine*)

Pjesme bez naslova

3.
Nona moja plete
Cilu noć i dan,
Sidi na kantrigi
I veselo kanta.

4.
Nima lipše sriće
Nego doma dojtj,
Sa svojima čakilati,
Kroz večer pasati.

Nima lipše sriće
Nego doma dojtj,

Lipo vrime imati,
Uz ognjište se grijati.

5.
Život ča pasiva
Ne moreš fermati.
Život ča pasiva
Cilega te špakiva.

6.
Niman više riči, osta san sam.
Ja osta san sam
Na tvojemu mistu.

Nensi Matijaš, I. f

Gimnazija Pula
Voditeljica: Zlata Knez, prof.
(*Čakavski govor okolice Pule*)

1.

Vidin more,
plavo, lipo i tiho.
More je ka i lišće
na dubu bez vitra,
ka i miran san
ča ga nidan ne more dišturbati.

2.

Nemoj plakati,
suze nemoj špendivati,
jer će ti za ništo
drugo rabiti.

3.

Zrman moj,
mira poli tebe nikad ni,
za baloton vajk tečeš,
a vaditi se nikad nećeš.

Donatela Macan, I. id

Gimnazija Pula
Voditeljica: Zlata Knez, prof.
(*Pulska čakavica*)

Puti

Zapuha je vitar,
samo suho lišće još se čuje
kako klepeta po putu.
Kadi su dvi teple ruke
prije čuda lit skupa držale
i s vitrom pasivale,
tamo su jenu dušu u dva tila imale
i svaki dan dan suncu mahale.
Ma njih više ni, već čuda lit
svaki na svojen su kraju –
samo puti za njih još znaju.
A vitar hi zove nazad,
ko bi zadnji put tuda pasali
i suncu skupa zamahali.

Luka Sladonja, I. e

Gimnazija Pula

Mentorica: Silvia Starčić, prof.

(Južnočakavski dijalekt)

Pramalićanski haiku

Jaglac žut reste uz put,
a do njega njegov brat
sluša tičji kanat.

Lastavica dugih kreli,
svin si ljudimi lipa.
Od doli si ka i dan,
od gori ka i najlipši san.

Plavi, crveni, zeleni.
Ti si babin pas šareni
kako iz sna učinjen!

Mladi misec
na škuren nebu stoji
i put mi moj kaže.